

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odrocznieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 10—2 po poł. Rękopisów nadesł., redakcja nie zwraca.

CEŃA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrolog! po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiamej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

GŁOSY PRASY

o proklamowaniu Królestwa Polskiego.

„Deutsche Tageszeitung“ pisze: Manifest nie przynosi jeszcze bezpośrednio utworzenia nowego królestwa polskiego, natomiast gwarancje obu mocarstw centralnych jego utworzenia w związku z dalszym rozwojem wojny, szczegóły, również co do terytorium państwa, zastrzeżone są, z wyjątkiem przepisu, że powstać ma konstytucyjna monarchia dziedziczna z własną armją dla przyszłości. Po przewrotach, jakie przyniosła obecna wojna światowa, nie jesteśmy zasadniczymi przeciwnikami utworzenia niezależnego państwa polskiego.

„Kölnische Ztg.“ pisze:

„Odbudowanie państwa polskiego jest faktem nader doniosłego znaczenia.

Krok ten odpowiadał zamiarowi, aby odwieczne stosunki pomiędzy Niemcami a Polską uregulować w sposób dla obu stron odpowiedni.

Polacy otrzymują jak największą wolność narodową, kulturalną i polityczną. Daliśmy im ją w oczekiwaniu, że w przyszłości z przekonania ekonomicznie i kulturalnie oprą się o związek państw centralnych, a zbawienia narodowego życia szukać będą we wspólnej z nim pracy.

Daleka jest nam wszelka myśl germanizacji.

Polacy, uwolnieni od rosyjskiego ucisku, mają się zupełnie samodzielnie rozwijać, jak to należy się tak kulturalnemu narodowi.

„Neue Freie Presse“ oświadcza o proklamacji niedzielnej:

Polityka austriacka, która przygotowała Polakom szerokie pole do pielęgnowania ich narodowych właściwości i do ich samodzielnej administracji, przyczyniła się wielce do odbudowania tego państwa i do stworzenia dzieła, które dzisiaj zapowiedziano światu w manifestie obu Cesarzy.

Samodzielna Polska jest zadaniem niezłomnej wspólności, dowodem zaufania, którego nie zniweczę żadne zmiany militarne

Paryski „Journal“ otrzymał, jak pisze, z wybitnego źródła polskiego uwagi, które ogłasza w artykule wstępnym. W uwagach tych wyliczono szereg błędów rosyjskich i wystąpiono z zarzutem przeciw niemożliwej do zrozumienia bezczynności koalicji. Oburzające okrucieństwa ze strony rosyjskiej podczas zajęcia Galicji, zniszczenie mnóstwa miast i osad, wprowadzenie niewinnych i bezradnych rodzin, stały się fundamentem pod nowe poglądy.

Półurzędowy organ szwajcarski „Bund“ ogłasza ar-

W dniu wczorajszym o godz. 1-ej po poł rozlepiono na słupach ogłoszeniowych odezwę następującą:

Do ludności Jeneralnych Gubernatorstw warszawskiego i lubelskiego

Monarchowie sprzymierzonych mocarstw, Niemiec i Austro-Węgier, oznajmili Wam swe postanowienie utworzenia z ziem polskich, wyzwolonych z pod jarzma rosyjskiego, nowego samodzielnego Królestwa Polskiego. Urzeczywistnią się w ten sposób najgorętsze pragnienie Wasze, które od wieku przeszło żywiście napróżno.

Powaga i niebezpieczeństwa tych ciężkich chwil wojennych i troska o wojska nasze, stojące w obliczu wroga, zmuszają nas, zarząd nowego państwa Waszego zachować tymczasowo jeszcze w naszych rękach.

Chętnie jednak o cemy dać Wam z własną pomocą Waszą już teraz stopniowo te urzędnictwa państwowe, które mają poręczyć trwale ugruntowanie, kształtowanie i bezpieczeństwo państwa Waszego.

Przedewszystkiem z a 6

Warszawa, 9 listopada 1916.

Jenerał-Gubernator
v. Beseler.

Blizsze rozporządzenia dotyczące ochotniczego wstępu do wojska polskiego będą niebawem ogłoszone.

tykuł, w którym wyraża wielkie uznanie mocarstw centralnym z powodu rozwijania sprawy polskiej. Powiedziano tam między innymi: Władcy Niemiec i Austro-Węgier uroczyście oznajmili wolę utworzenia ze zdobytých ziem państwa wolnego, szczęśliwego i cieszącego się swoim życiem narodowym.

Wolne, szczęśliwe, cieszące się... Doprawdy, trzy wyrazy, od których technie oichy powiew pokoju. Nie można było wybrać nic lepszego, jak przedstawienie pięknej przyszłości przed oczy narodu, w długiej więziennej niewoli i oczekującego od stulecia wyzwolenia. Już raz pisaliśmy na tem miejscu i dziś to powtarzamy: Nie byłibyśmy Szwajcarami, gdybyśmy nie cieszyli się z faktu, przynoszącego niepodległość narodowi, wysocę utalentowanemu i ożywionemu silnem uczuciem narodowemu.

„Die Zeit.“ między innymi pisze: „Zrozumiałe jest, że obecnie, podczas wojny, nowe państwo polskie nie może być ukonstituowane w szczegółach, lecz że jego istnienie może być tylko w istotnych zarysach ustalone i uznane.

O dokładnem geograficznem od-

Chcemy dać Wam wojsko polskie.

Jeszcze trwa walka z Rosją, dotąd nie zakończona; w walce tej pragniecie wziąć udział. Stańcie więc przy nas jako **ochotnicy** i pomóżcie nam uwieńczyć zwycięstwo nasze nad Waszym prześladowcą.

Mężnie i z wielką chlubą bracia Wasi z legionu polskiego walczyli obok nas; wstępujcie w ich ślady w nowych oddziałach wojskowych, które złączone z dawniejszym legionem utworzą w przyszłości **wojsko polskie**. Nada to silną podporę Waszemu nowemu państwu i zapewni mu bezpieczeństwo na zewnątrz i wewnątrz.

Pod narodowymi barwami i sztandarami Waszemi, które ukochaliście nade wszystko, macie osłaniać Ojczyznę Waszą. Znamy odwagę Waszą i płomienną miłość Ojczyzny i wzywamy Was do boju przy naszym boku.

Mężowie Waszego kraju zdolni do broni, zbiorą się za przykładem walecznych bojowników legionu polskiego i w wspólnej na razie pracy z armją **niemiecką** i ze sprzymierzoną z nią armją **austriacko-węgierską** stworzą podstawę armji **polskiej**, w której pełne chwały tradycje Waszych dziejów wojennych odżyją na nowo w wierności i męstwie Waszych żołnierzy.

Lublin, 9. listopada 1916.

Jenerał-Gubernator
K u k.

graniczeniu państwa polskiego rozstrzygnie dopiero wynik wojny i dopiero wtedy będzie mogło być wykonane wewnętrzne jego urządzenie.

„Reichspost“, podobnych jak „Neue freie Presse“, wydobywa następujący moment:

„Teraz promienieje w świecie poranka oswobodzona świętość Częstochowy, w takiej postaci, w jakiej widział ją bohater Sienkiewicza, gdy szedł, aby spełnić swój ślub i ujrzał zjawisko nadziejskie. Rosyjskiemu Bizanzjum odbiera się kawał ziemi katolickiej.

Uwolnienie Polski jest także wydarzeniem kulturalnym pierwszego rzędu.

Szał powstanie w Londynie i w Paryżu, w Petersburgu i w Rzymie, gdy dojdzie tam wiadomość o czynie oswobodzających mocarstw centralnych.

Sprawa korony nie jest jeszcze załatwiona. W piśmie odręcznem naszego cesarza do austriackiego prezydenta gabinetu jest powiedziane, że ma być utworzone „państwo samodzielnne z monarchją dziedziczną

i ustrojem konstytucyjnym". Wymienianie nazwisk, które znajdują się w części prasy cesarstwa niemieckiego, polega na dowolnych przypuszczeniach."

"Pester Lloyd" wywodzi:

"Powstało Królestwo Polskie. Naród Polski rosyjskiej, przez stulecie niewolnik cara, od 15 miesięcy wyzwolony zwycięskim orzechem mocarstw środkowych, wkracza pełen radości na drogę ku własnemu państwu. Podwaliny są położone; żeby budowa się dokonała, i to potrzeba nietylko dobrej woli mocarstw centralnych, lecz także zwycięskiego ukończenia wojny.

Zdobycze, na którychby naród polski mógł odпочać, nie są jeszcze gotowe i jego odпочyznek nigdy nie powinien być ospałością. Jego właściwością narodową powinna być zawsze czujność i gotowość. Na wschodniej granicy Polski będzie się kończyła Europa i ta granica będzie po legać nietylko na słupach granicznych i rogatkach. Będzie to musiała być wieczna granica obronna przeciw niszczycielskim burzom. W tych dniach, w których wszystkie narody wydobywają z siebie stalowe cnoty, przydzielenie takiego trwałego zadania jest niezłym prezentem dla nowego państwa."

Budapeszteński "Az Ujsag" pisze: Proklamacja ta jest pierwszym historycznym dokumentem, który nam stawia przed oczy pierwszy historyczny wynik tej wojny światowej, pierwszą zmianę na mapie Europy, pierwszy owoc z drzewa zwycięstwa naszego przymierza—nie łup, lecz wolność i niezawisłość daje się staremu narodowi, którego państwo odbuduje się ku pomyślnemu, swobodnemu i błogemu awionemu życiu.

"Lokal-Anzeiger" donosi z Konstantynopola, że prasa turecka poświęca proklamowaniu państwa polskiego obszernie artykuły a "Ikdam" między innymi przypomina, że Turcja była jedynym mocarstwem, które w swoim czasie protestowało przeciwko wejściu Polski do Rosji. (Turcja wogóle nigdy nie uznała rozbiórów Polski—o tam zapewne "Ikdam" przypomniał).

Z tego powodu Porta nawet zaniechała mianowania konsula tureckiego w Warszawie.

Porta więc w ten sposób z góry dowiodła, że nie tylko uznaje państwo polskie jako nowoutworzone królestwo, ale, że uważa swoje dawne stanowisko za potwierdzone.

Prasa neutralna.

W Szwecji.

STOKHOLM, 8 | 11. "Aftonbladet" pisze:

Dla Polski jest manifest dwóch cesarzów największym i najcenniejszym darem; ale i dla innych przez Rosję tak długo uciskanych narodowości zabłysnął z tego aktu promień nadziei wśród czarnej nocy, w jakiej są pogrążeni.

Niech więc ci, którzy zażyją dobrodziejstw wolności, nie zostaną osłepieni jednostronnym uczuciem radości, ale niech ujrzą w tym manifestie cenne dla siebie zdarzenie, które godne jest wielkich nawet poświęceń."

W Szwajcarii.

BERNO, 8 | 11. Nie byłibyśmy Szwajcarami, pisze "Bund", gdybyśmy nie odczuwali radości z podobnego obrotu rzeczy i aktu, przywracającego samodzielność państwu dla narodu wysoce uzdolnionego

i ożywionego głębokiem uczuciem narodowem.

A nawet, gdyby rzecz ta miała rany dość ściśle ograniczone, to jednak manifest z 5 listopada 1916 r. jest daleko idącym krokiem w przyszłość

Oby naród polski, którego walkom o wolność przypatrywali się przodkowie nasi z serdecznym spółudziałem, w swym stanowczym rozwoju dokonał tego, aby stał się istotnie wolnym i szczęśliwym. Jesteśmy przekonani, że to zyczenie nasze dzieli z nami cały naród szwajcarski.

W Holandji.

ROTTERDAM, 6 | 11. W artykule wstępny mowi "Nieuve Rotterdamse Courant", że nanowo wskrzeszone Królestwo Polskie przez manifest dwu cesarzy jest faktem doniosłego znaczenia dla przyszłości całej Europy i dla dziejów świata. Mocarstwa centralne wskrzesiły oczywiście Polskę z tego powodu, ponieważ to leży w ich własnym integralnym interesie.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 8 listopada:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. marsz. poln. ks. Leopolda Bawarskiego.

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Front generała jazdy Arcyksięcia Karola.

Odcinek Toelgyes także i wczoraj stanowią widownię ożywionych walk; przeciwnik w dalszym ciągu osiągnął nieznaczne korzyści.

Przed wąwozem Bódza ponownie odebrano Rumunom uzyskane w ostatnich dniach przez nich części naszych stanowisk górskich.

W wąwozie Tatarsko - Pawaskim odparto ataki nieprzyjacielskie.

Sukces osiągnięty w okolicy Spini zdołano wykorzystać w dalszym ciągu. Liczba jeńców wzrasta.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na północ od Somme działalność bojowa w ciągu dnia nie wychodziła poza granice swego umiarkowania.

Nowe ataki angielskie pomiędzy Le Sars a Gueudocourt załamały się w naszym ogniu.

Na południu od Somme Francuzi wykonali atak po obydwóch stronach Ablaincourt. Wysunięte naprzód w południowej części Ablaincourt oddziały nasze zostały wyparte wstecz.

Więś Skrezyde utraciliśmy. Na północnem skrzydle atakowanego frontu nieprzyjaciel został odrzucony.

Front niemieckiego następcy trenu. Ożywione walki artylerji w okręgu Mozy.

Front bałkański:

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Front macedoński.

Ataki nieprzyjacielskie w łuku Cerny pozostały bez skutku; ożywiona działalność artylerji na frontach Belasicy i Strumy.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 8 listopada:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gen. kawalerji Arcyksięcia Karola.

Na południowy wschód od wąwozu Szurduk odparto ataki rumuńskie.

Pod Spini i na południowy zachód od Predealu odparliśmy dalej nieprzyjaciela.

Po obu stronach drogi Bodza wróciliśmy w posiadanie dawniejszych stanowisk.

Na północny zachód od Toelgyes Rosjanie zdołali ponownie zyskać nieco przestrzeni.

W pobliżu Tatarowa samolot austriacko węgierski stracił dwupłatowiec rosyjski typu "Nieuport".

Front wojsk gen. - feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Zadne zmiany nie zaszły.

Włoski plac boju.

W Gorycy trwa w dalszym ciągu spokój.

Na froncie deliny Fleimsu odparto ataki pojedynczych batalionów włoskich na terenie Colcrocon i na stanowisku w Boecha. W ręce nasze wpadło przytem trzech oficerów, 50 żołnierzy, 2 karabiny maszynowe.

Front bałkański.

Ogólne położenie nie uległo zmianie.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Sprawozdanie admiralicji austriackiej.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 8 listopada:

W dniu 7 b. m. samoloty nieprzyjacielskie rzuciły bomby na miasto Ravigno, Parenzza i Citta Nuova. Nie wyrządzono najmniejszych szkód materialnych i nikogo nie raniono. Samoloty nasze wleciały do pościgu. Jeden z nich, kierowany przez porucznika okrętu linowego, Drakulica, stracił samolot nieprzyjacielski, który opuścił się w pobliżu statków, znajdujących się na pełnym morzu. Zostały one zaatakowane przez samoloty nasze i oddaliły się w kierunku wybrzeża nieprzyjacielskiego. Wicemorem tego samego dnia lotnik nieprzyjacielski rzucał również bezskutecznie bomby w pobliżu Umago. Samoloty nasze wicemorem obrzuciły nader skutecznie urządzenie wojskowe w Vermigliano, oraz w Monfalcone i powróciły bez szwanku.

Dowództwo floty.

Komunikat bułgarski.

SOFIA. Sztab generalny donosi 7 listopada:

Front macedoński.

Sytuacja jest niezmienną. W łuku Cerny ożywiona działalność artylerji, na pozostałym froncie stały ogień artylerji i starcia pomiędzy oddziałami strażniczymi.

Lotnicy nieprzyjacielscy rozwijali ożywioną, lecz bezskuteczną działalność poza naszym frontem.

Front rumuński.

Wzdłuż Dunaju miejscami trwał ogień piechoty, Zniszczyliśmy ogniem naszym wiele łodzi poniżej Kolom Kalofat.

W Dobrudży nieznaczne starcia pomiędzy oddziałami wywiadowczymi i strażniczymi.

Na wybrzeżu morza Czarnego — spokój. W Konstanzy, ostrzeliwanie miasta przez flotę rosyjską dnia 2 i 4 listopada wyrządziło znaczne szkody.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 7-go listopada:

Front nasz pomiędzy Ancre i Som

me był dzisiaj gwałtownie ostrzelany, szczególnie w sąsiedztwie Les Boaufs i Le Sars. Na naszym prawym skrzydle kontynuowaliśmy fortyfikowanie zajętego wczoraj terenu. Artyleria nasza i moździerze połowe ostrzeliwały skutecznie rowy nieprzyjacielskie na południowy zachód od Armentieres.

Komunikat rumuński.

BUKARESZT. (B. W.) Urzędowo donoszą 7 listopada:

Front północny i północno zachodni. W zachodniej części Mołdawji sytuacja nie uległa zmianie.

W dolinie Buceu pod Bratocea, trwała walka.

W dolinie Prachowy odparliśmy natarcia nieprzyjacielskie na nasze centrum i prawe skrzydło. Walki jeszcze trwają.

W północnej części Ceraumi i w okolicy Dragoslawie odbywają się walki działowe. Na lewym brzegu Alty, w okolicy Rakowicy odbywa się zacięta bitwa. W okolicy Jiu otrzymał nieprzyjacieli posiłki. Przerwailiśmy nasz pościg. Pod Orsową sytuacja nie uległa zmianie.

Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych.

AMSTREDAM, 9 | 11. Biuro Reutersa donosi z Nowego Jorku, że prezydentem Stanów Zjednoczonych został Hughes.

Ważna narada wojenna w rosyjskiej kwaterze głównej.

W ciągu ubiegłego tygodnia odbyła się druga narada wojenna w rosyjskiej kwaterze głównej. W obradach brali i tym razem udział ambasadorowie Francji i Anglii oraz atache wojskowi, oraz generał rumuński Averestu i przedstawiciele armji rumuńskiej. Obradom wojennym przewodniczył cesarz Mikołaj osobiście.

Siła zbrojna Rosji.

„Utro Rosji” rozpisuje się obszernie na temat, wiele wojsk posiadają dziś Rosjanie na poszczególnych frontach.

Z danych statystycznych wynika, że Rosjanie w obecnej chwili mogą rozprządzać mniej więcej sześciu do siedmiu milionów.

Skon ks. Henryka Bawarskiego.

MONACHJUM, 8 | 11. Książę Henryk bawarski poległ śmiercią walcząc. W dniu 7 bm. podczas wywiadu książę otrzymał ranę i zmarł następnej nocy.

Hold dla Legionów.

„Głos Warszawy” donosi:

We wtorek po południu w salach hotelu Europejskiego, przepelnionych kwiatem towarzystwa warszawskiego i przez przedstawicieli wybitniejszych polityków wszytkich niemal ugrupowań politycznych, urządziło grono działaczy warszawskich wieczór ku czci Legionistów.

Warszawa przemówiła. Przemówiła przez usta dostojne w sposób godny stolicy. Padły słowa siły, wiary w przyszłość, zobowiązań, zapła.

Padł apel do czynu dla odrodzonej Ojczyzny najmilszej do tworzenia silnej armji narodowej.

Wchodzącej grupie legionistów z brygadjerem Szeptyckim, pułkownikiem Berbeckim na czele zgotowali zebrani owoce nad wyraz serdeczne.

Zebranie zagalął dostojny ks. pra-

Teatr „APOLLO” Sobota 11 go i Niedziela 12-go
Listopada 1916 roku.

Józefa Borowska jedynaczka Momusowa z repertuarem „Starej Warszawy”
oraz „Chanson moderno”

Artur Zawadzki niezrównany monologista

Helena Rinasówna z rep. pieśni ludowych i ułańskich.

Kierownik art. **Andrzej Nullus.**

łat Gnatowski. Mówił podniosło i z natchnieniem. Łzy perlily się w oczach zebranych.

„Idźcie, walczcie, zwyciężajcie”, kończył wśród burzy oklasków.

Rektor Brudziński odczytał rezolucję, wzywającą do stworzenia armji polskiej, którą zebrani witali oklaskami (opatrzone ją później podpisami)

„Za rozum i cnotę” dziękował Legionom poseł Lempicki.

W imieniu Milicji stoł. m. Warszawy składał hold Legionom ks. Fr. Radziwiłł.

Pułk Sikorski, mówił jasno i goro.

„Wolność można, moi panowie, brać oddrugich, aby ją utrzymać, trzeba mieć armję.

„Wydajcie dziś, panowie spontanicznie rozkazy i zaczynanie służnie od rzeczy najważniejszej — od rozkazu do tworzenia armji polskiej, tym zaś Wam łatwiej ten rozkaz wydać, że żołnierz polski stoi z bronią u nogi i czeka na rozkazy.

„Niech żyje armja polska, walcząca za swą ojczyznę, za swój rząd, za swego króla”.

Burza oklasków zamknęła zebranie.

KRONIKA

Dzisiejsze zebranie wydziału aprowizacyjnego przy R. O. m. Cz.

Dziś w piątek 10 b. m. o godz. 5 i pół po poł. odbędzie się zebranie wydziału aprowizacyjnego przy R. O. m. Cz.

Dzisiejsze pogadanka w Stow. Nauczyc. Polskiego.

Dziś w piątek 10 b. m. o g. 5 po poł. w lokalu szkoły miejskiej przy ul. Panny Marii lic. 35, odbędzie się dalszy ciąg pogadanki p. St. Kozłana na temat metodyki języka polskiego.

Ostatni dzień szczepienia ospy u Handlowców.

Dziś, w piątek 10 bm. o g. 4 po poł. odbędzie się po raz ostatni szczepienie ospy w lokalu Stow. Handlowców przy ul. Pięknej liczb. 6. W dniu tym winny się zgłosić po odbiór świadectw szczepienia te osoby, które miały szczepioną ospe ubiegłego piątku.

Z Rady Miejskiej.

Onegdajsze posiedzenie Rady Miejskiej zaczęło się o godz. 5 m. 15. Z członków Magistratu obecni byli: nadburmistrz Knoblauch, burmistrz Berneck, radca Hofbauer i p. Malinowski. Przewodniczył jak zwykle prezes Rady Dr. Marczewski.

Pierwsze dwa punkty porządku dziennego, a mianowicie:

1) Koszta dezynfekcyjne.

2) Kredyt dla R. O. na październik i listopad przeszły bez dyskusji.

Magistrat przynął szpitalowi żydowskiemu wypłacenie k. zw. dodatku drożyznianego, w wysokości rb. 400 za luty i marzec 1916 r. Rada akceptuje uchwałę Magistratu.

Sprawy podwyższenia taksy dnia szpitalnego w szpitalu żydowskim postanowiono przekazać Magistratowi i upoważnić go do wprowadzenia tych zmian w taksie, które wywołane będą koniecznością. Nadto polecono szpitalowi żydowskiemu utworzyć dwie posady katolickich sióstr miłosierdzia.

Na wniosek Magistratu, po wysłuchaniu wyjaśnień p. nadburmistrza, postanowiono utworzyć stanowisko kierownika wydziału finansowego z pensją roczną rb. 2.400.

Z powodu ustąpienia z deputacji szpitalnej ks. Masłowskiego i p. Mocarńskiego, zaproszono pp. ks. Niedźwieckiego i Gustawa Kona.

Następnie prezes Rady wyjaśnił, że ludność miasta nie zdaje sobie sprawy co wchodzi w zakres działania Rady i z tego też powodu wynikają opóźnienia w załatwianiu spraw.

Z całego szeregu podań tylko cztery nadawały się do przedyskutowania w Radzie a mianowicie:

1) mieszkańców szóstochówki w sprawie składu kartofli;

2) Związku zawodowego pracow. handlowych o uregulowanie godzin handlu;

3) zarządu kursów handlowych o zwolnienie z opłaty za światło elektryczne. (Zostały przekazane Magistratowi.

Na podanie Stow. nauczycielstwa polskiego w sprawie sprzedaży chleba, nadburmistrz Knoblauch dał wyjaśnienie że sprawa ta jest już załatwiona w ten sposób, że w miesiącu powstanie 47 sklepów z chlebem w których sprzedaż będzie się odbywać między godz. 2-7 po poł.

W sprawie obchodu listopadowego, Rada uznała jednogłośnie, iż uczczenie rocznicy listopadowej, jak wogóle wszelkich tego rodzaju wyścipień, wychodzić powinno od samej Rady, która też ujmie proponowany obchód w swoje ręce wybrany na zebraniu dn. 30 października komitet powinien się rozwiązać, natomiast Rada może osoby ten należące zaprosić do spóldziałania.

Na zakończenie przewodniczący zakomunikował Radzie o posiedzeniu, jakie odbył się ma w Warszawie, w celu omówienia spraw, związanych z samorządem miejskim. Zebrani, uchwaliłi jednogłośnie prosić dr. J. Marczewskiego o udanie się na wspomniane posiedzenie i złożenia następnie Radzie odpowiedniego sprawozdania.

Z miesięcznego zebrania R. O. powiatowej.

Na wtorkowym zebraniu R. O. powiatowej rozpatrywano następujące sprawy:

1) Rozpatrzone i zatwierdzone budżet na grudzień dla Rad Op. gminnych w sumie rb. 10,587 i sekcji Opieki nad dziećmi i młodzieżą w sumie rb. 682 k. 50.

2) Powołana została do tycia komisja rewizyjna w osobach pp. S. Jęłowickiego, F. Dobruckiego i W. Karwasińskiego.

3) Na zjazd Rady Gł. Op. z przedstawicielami Rad pow. mającego się

odbył w Warszawie w dn. 28 i 29 bm. delegowano inż. Htasko i dyr. Rutkowskiego.

4) Omawiano sprawę monopoli, jako źródła dochodu dla R. O. ze względu jednak na to, że w powiecie Częstochowskim, istnieją Komitety żywnościowe sprawa monopoli upada, natomiast postanowiono zwrócić się do sejmiku powiatowego o zasiłek dla kasy R. O. powiatowej z przewyżki dochodu sejmiku.

5) Na uroczystość obchodu listopadowego delegowano z ramienia R. O. powiatowej pp. J. Ficzena i Cygańskiego.

6) Na prośbę Koła pracujących nad rozwojem przem. i handlu przy Stow. Kupców Polskich w sprawie nabycia kartofli dano odpowiedź odmowną, gdyż sprawa ta niepodlega kompetencji R. O. pow. a należy całkowicie do Zarządu Cywilnego.

7) Postanowiono zwołać przedwstępne zebranie przedstawicieli dużego przemysłu w celu zarejestrowania strat.

8) Sprawa wydelegowania jednego kandydata na wyższe kursa administracyjne państwowości polskiej w Warszawie, upadła z braku funduszu.

9) Postanowiono zwrócić się do R. O. gminnych z prośbą o przeprowadzenie statystyki dzieci w wieku szkolnym, statystyka ta bowiem będzie niezbędna w przyszłości do uregulowania kwestji szkół ludowych.

10) Postanowiono zwrócić się do Sejmiku Powiatowego z prośbą o zapomogę pieniężną na założenie w Częstochowie Kursów średnich dla urzędników administracyjnych polskich.

11) R. O. powiatowa uchwalia u. dzielić Sekcji Opieki nad dziećmi i

młodzieży z zapomogi pieniężnej w sumie rb. 50 na kupno podręczników dla ochron.

Borowska w „Apollo”.

W sobotę 11 i w niedzielę 12 b.m. wystąpią w teatrze „Apollo” artyści warszawscy pp. Józefa Borowska, nieźrównana w swej werwie i humorze pieśniarka polska, p. Artur Zawadzki, wybitny monologista, dający nieźrównane w swym komizmie kreacje męskie i kobiece, oraz p. Helena Rinasówna, śpiewaczka opery o niezmiernie bogatym repertuarze pieśni ludowych i ułańskich.

Występy gości warszawskich ze względu zarówno na dobę zespołu, jako też na urozmaicony program ściągają niewątpliwie tłumy publiczności żadnej estetycznej rozrywki.

Występy Bronisława Oranowskiego.

We wtorek d. 14 b.m. przyjeżdża na gościnne występy trupa pod dyrykcją i współudziałem Br. Oranowskiego był. dyrektora teatru wileńskiego.

Grane będą we wtorek dwie jednoaktówki p.t. „Murawjew” i „Dramat jednej nocy”.

W środę „Nieszczęciwi” dramat w 3 aktach C. Rovetty w tłumaczeniu J. Kasprowicza.

We czwartek „Cayuca” Lenguela i L. Birego.

Bilety nabywać można w cukierni Jackowskiego.

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. O. (Dor. Pom.) w czasie od dnia 29 | 10 do 4 | 11 1916 wydano obiadów:

Kuchnia I, ludowa—po 20 k. 00, po 7 k.—1280, służbie—93, bezpłatnych—00, ogółem—1,373.

Kuchnia II, ludowa—po 7 k.—390

po 10 kop.—108, służbie—175, bezpłat.—6,913, ogółem—6,586.

Kuchnia III, dla intel.—po 20 kop.—35, po 7 kop.—00, po 10 k.—23, służbie—88, bezpłatnych—1,485, ogółem—1,681.

Kuchnia IV, ludowa—po 7 k.—00, po 10 k.—00, służbie—189, bezpłatnych—12,655, ogółem—12,835.

Kuchnia V, dla chorych—służbie—00, bezpłatn.—677, ogółem—677.

Kuchnia VI, dla chorych—służbie—00, bezpłatnych—496, ogółem—496.

Ogółem: po 20 kop.—35, po 7 k.—1,670, po 10 k.—131, służbie—541, bezpłatnych—21,226, ogółem—23,603

Wielka katastrofa na Wiśle.

Dnia 2 go b. m., w same Zaduszkę, o godz. 5-ej po poł., przewoźnik miejscowy, zwyczajem codziennym przewoził na promie 145 mieszkańców Kazimierza lubelskiego, którzy co dnia wracali nad wieczorem do domów swych z robót z za Wisły. Prom dobił już niemal do brzegu, przewoźnik jednak, lekając się zbyt gwałtownego dobitcia, cofnął się na kilkanaście metrów, aby ominąć wir i znaleźć miejsce dogodniejsze do lądowania. Nagle, gdy prom wypłynął na środek, woda przedostała się do obu łodzi, stanowiących podstawę tymczasową promu. Cały prom, wraz ze wszystkimi podróżnikami poszedł wnet na dno. Dwadzieścia jeden osób ocalało, z których część ratowała się dopłynięciem, a część wydobyto z nurtów rzecznych.

Czterdzieści trupów wydobyto z gębna Wisły, zgóra osiemdziesiąt pozostało dotychczas na dnie.

Ogółem, według obliczeń w katastrofie śmierć poniosły co najmniej 124 osoby.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od środy 8-go do niedzieli 12-go Listopada 1916 roku.

Tylko u nas! Prawdziwa Sensacja!

Jego ostatnia maska

Niezwykła tragedia z życia teatralnego w 5 częściach w inscenizacji Ryszarda Oswalla z udziałem znakomitego artysty Bernarda Aldora w roli głównej.

JANEK SANITARJUSEM (świetna komedia)

WYRÓB KAPELUSZY z BAMBUSU na WYSPACH ZUNDZKICH (Zdjęcie z natury)

Nowości

NA SCENIE:

Nowości

„Teatr i kulisy” czyli Być albo nie być!

Revue ta w 1-ym akcie ze śpiewami i tańcami.

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi 27.

Program od piątku 10 do poniedziałku 13 Listopada 1916 r.

Dzisiaj wspaniały program sensacyjny!

Haniebny czyn

Znakomity dramat sensacyjny w 3-oh aktach, z przygód słynnego detektywa Joe Wilkusa.

TANCERZE - RYWALE (Wesoła historia taneczna w 2-oh aktach.)

Nad program: „TYGODNIK MESSYERA” (Aktualne zdjęcia z placu boju.)

NA SCENIE:

Występy Towarzystwa operetkowego pod kierunkiem W. PIOTROWSKIEGO.

Dzisiaj: „In Flagranti!” Operetka w 1-ym akcie.

opr. Występy: Baletu warszawskiego pani Z. Grabowskiej i p. P. Kitzmana i p. Aleksandra Tarłowskiego humorysty z własnym aktualnym repertuarem.

Uwaga: Teatr ogrzany.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Al. Satzberga. — Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ŚLEDZIE

marynowane w naturalnym occie „LIMONIN” są smaczne, i łatwostrawne, tak że nawet przy chorych na żołądek spożywane być mogą. Wynoszą przytem taniej gdyż ocet LIMONIN jest wyjątkowo wyjąny!

SPRZEDAŻ: w sklepach Komitatu, a Szczawieńskiego ul. Panny Maryi Nr. 25, u Drożdżka ul. P. Maryi Nr. 11, u Welgruna Stary Rynek 1.

Polisy ubezpieczeniowe

nawet oddawna nieopłacone kupuję.

Hotel Kupiecki Nr. 10.

do 12-ej przed południem i od 4-ej do 8-ej po południu.

Sprzedaż sądowa.

W piątek dnia 10 Listopada 1916 roku o godzinie 11-ej rano będą licytował w Restauracji „Apollo” ulica Panny Maryi 12 (gdzieindziej zafantowane) 1 fortepian, 1 kasa i 2 trumny

Gawlik

Komisarz Sądowy.

Stróż z dobrimi kwalifikacyami pot. zebny do pierwszorzędanego domu. Wiadomość ul. Panny Maryi 11.

Dzieje Polski w 5-ciu tomach do sprzedania ul. 7-miu Kamienio 9 Zajątkowska. 881-

Folwark „Lisieniec” sprzedaje wyborową karpustę po 60 kop za pui bez dostawy. Wiadomość w Gońcu. Potrzeba w Lisieńcu chłopów do roboty. 878-

Płanina do wynajęcia. Wiadomość ul. Zielona Nr. 18. 0258-

Kalendarze na 1917 r. nadeszły. Solenne (do szdierania), kielaskowe terminowe Skład ul. Teatralna 11. A. Otybek.